# HFK Hantering av skadade, sjuka eller döda fåglar

Text: Kjell Johansson 2026-11-02

## Vad gör jag om jag hittat en skadad fågel?

Fåglar med uppenbara skador, såsom en hängande vinge eller ett brutet ben, eller fåglar som är helt uttröttade efter ihållande oväder, kan ibland rehabiliteras med sakkunnig hjälp. Som privatperson får man inte ta hand om skadade eller sjuka vilda fåglar eller andra vilda djur längre än nödvändigt (högst 48 timmar) för att de ska komma till en godkänd rehabiliterare. Alternativet är att ta fågeln till någon som kan avliva den, lämpligen en veterinär om man inte själv har den erforderliga kompetensen.

Det är länsstyrelsen som godkänner viltrehabiliterare. Viltrehabilitering är i mycket stor utsträckning en ideell verksamhet. Det innebär också att man inte kan kräva att viltrehabiliterarna själva ska komma och hämta skadade djur. Därtill bör man ha i åtanke att rehabilitering av vissa arter är mycket svårt, och att det för vissa arter krävs specialutformade hägn (mycket stora hägn för flygträning av stora fåglar, bassäng till simfåglar, och så vidare), vilket innebär att det inte alltid är så att den närmast belägna viltrehabiliteringsanläggningen kan ta hand om den aktuella fågelarten. Slutligen måste man vara medveten om att syftet med rehabiliteringen är att fåglarna ska rehabiliteras till full funktion så att de kan släppas ut och klara sig i det vilda. Detta innebär att vid allvarligt skada eller sjukdom är avlivning av den drabbade fågeln det som är mest lämpligt ur ett djurskyddsperspektiv.

Mer information – *Länsstyrelsen i Gävleborg*

Rehabiliterare – *Katastrofhjälp för fåglar och vilt*

## Vad gör jag om jag hittat en död eller sjuk fågel?

Hantering av döda eller sjuka fåglar:

- Att vilda fåglar kan bli sjuka och dö är en naturlig företeelse. Ta inte hand om sjuka fåglar utan lämna dem i fred, de blir bara onödigt stressade av människors närhet.
- Undvik direktkontakt med fågeln och använd handskar eller vira in djuret i en plastsäck ifall du måste hantera fågeln. Tvätta och desinfektera händerna efteråt.
- Döda fåglar kan lämnas kvar. Om de utgör en olägenhet kan du gräva ner fågeln eller stoppa den i en vanlig plastpåse och knyta ihop den. Stoppa påsen i en ytterligare påse som och förslut den för att förhindra olägenhet för människors hälsa. Lägg den sedan i ett kärl för brännbara sopor

Vissa fåglar och däggdjur tillfaller staten när de dör. Hittar du ett sådant djur skall du anmäla det till polisen på telefon 114 14 och djuret skall tas omhand. Syftet är att skydda hotade, sällsynta eller särskilt värdefulla arter, och se till att forskare får tillgång till djuren så att vi kan lära oss mer om dem och miljön de lever i.

**Fåglar som är statens vilt:** Örnar, falkar, kärrhökar, röd och brun glada, fiskgjuse, bivråk, berguv, fjälluggla, hökuggla, lappuggla, slaguggla, tornuggla, gråspett, vitryggig hackspett, vit och svart stork, skärfläcka, fjällgås, härfågel, sommargylling, blåkråka, skräntärna, svarttärna, rördrom, lunnefågel, salskrake, kungsfiskare och svarthalsad dopping.

För Identifiering finns *sidor hos Naturhistoriska museets hemsida*.

Listan över statens vilt gäller strikt. Du kan inte anmäla tex duvhök, ormvråk, sparvhök, kattuggla, pärluggla, sparvuggla mfl.

## Vad gör jag om jag hittar en död ringmärkt fågel?

Ringmärkta fåglar ska rapporteras till *Naturhistoriska riksmuseet*. Genom att rapportera ditt fynd bidrar du till värdefull forskning.

## Vad gör jag om jag hittat en övergiven fågelunge?

Det är mycket osannolikt att fågelungen verkligen är övergiven bara för att du inte ser några föräldrar i närheten. Gör i första hand ingenting. Om ungen sitter på en farlig plats kan du flytta den en kort sträcka till närmaste säker plats.

## Vad gör jag om jag ser flera döda fåglar nära fågelmatningen?

Fågelmatare kan snabbt bli smitthärdar när många fåglar samlas på liten yta

- Sluta mata fåglarna under minst 2-3 veckor
- Rapportera sjuka eller döda fåglar via Statens Veterinärmedicinska anstalt (SVA)
- Rengör fågelmatningen och ta bort fröspill
- Använd handskar om du måste hantera fåglarna

**Kontaktperson:**